

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2795

יום שלישי כ"ב כסלו תשפ"ד

דף היומי בבלי: ב"ק לג | עמוד היומי: ברכות כז. | דף הכולל: ב"מ לה

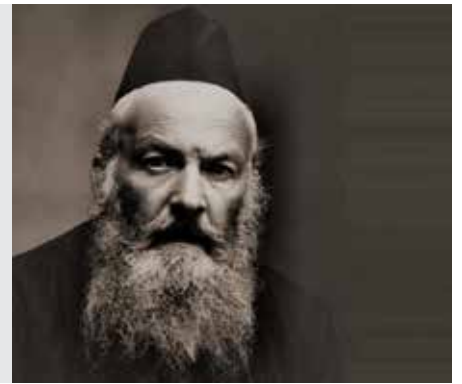
דף היומי בהלכה: קפ"ג ב' - ד' .

מוסר: אהבת חסד - 'ואמרת שכל זה' עד פרק ה'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער החניפות "השביעי" עד שער לשון הרע "אמרו רז"ל כנסת ישראל"

**הוא סיפר לי שרבי אלחנן אמר לו אני לא יודע
מה זה נקרא ללכת לישון! מה זאת אומרת
ללכת לישון? יש לך כוח ללכת אז אתה עוד
יכול ללמוד עוד כמה דקות... נופלים בשינה!**

פרסום ראשון מתוך שיחה של המשגיח דישיבת קמניץ הגאון רבי משה אהרן שטרן זצ"ל

צוות 'הפוח'

אני הכרתי יהודים שלמדו עשר פעמים ש"ס... המשגיח של קמניץ הקודם רבי קלמן פינסקי הוא למד ש"ס עשר פעמים. יש כאן יהודים בירושלים שהם לומדים ש"ס כל שנה, והם לומדים בעיון, אל תחשבו שלא! ביום הם כותבים ספרים, מגידי שיעורים, מרביצי תורה, והסדר של לימוד הש"ס, שבעה דפים גמרא ביום, זה משתים עשרה או אחת בלילה עד חמש לפנות בוקר. ארבע - חמש שעות שבהם הוא לומד את שבעת דפי הגמרא. ואם הוא לא מספיק אז הוא מוסיף שעה אחרי הנץ.

ראש ישיבת מיר רבי לייזר יודל, כל שנה הוא היה גומר ש"ס, אבל השמחה של ה'שאגת אריה' היתה על אלף פעמים ש"ס! איך עושים כזה חשבון? זה נורא נוראות! אפילו שיגמרו ש"ס כל חודש, לא מגיעים לאלף דף בשבעים שנה... אולי הוא סיים ש"ס כל שבוע...

זה הפשט, אנשים שרוצים לנצל את הכוחות שלהם יכולים לנצל את זה.

אנחנו לא רוצים לנצל את הכוחות שלנו, רבותי... אנחנו רוצים לצאת ידי חובה... לדעת במבחן, רוצים לדעת 'די טוב'.

האם תובעים ממך לדעת די טוב?

תובעים הרי ממך לדעת מצוין, נפלא דיגי! לא די טוב...

אתה לא מנצל את הכוחות שלך... מה יהיה? האם זהו התכלית? את זה אנחנו מתפללים כל יום ותן חלקינו בתורתך

מובא מעשה נפלא על ה'שאגת אריה'. פעם הוא עשה סיום הש"ס והיה בשמחה מאוד גדולה. בדור ההוא סיום הש"ס לא היה כזה גדלות, גדול זה היה די רגיל שעשו סיומים של ש"ס. אנשים הרבה יותר קטנים מה'שאגת אריה' גם עשו סיומי הש"ס.

בסעודה שאל אותו אחד המשתתפים, רבי האם בשבילכם זה גדלות? בשבילכם זה חידוש שעשיתם סיום הש"ס? מה אתם שמחים כל כך חזק, הרי כולם, כל אלו שנמצאים כאן, למדו את הש"ס כמה פעמים... מהו החידוש הגדול?

השיב ה'שאגת אריה': "קינדערלאך... איי קינדערלאך... אתם לא יודעים למה אני שמח! אני היום גמרת את הש"ס בפעם האלף! אתם שומעים רבותי? אלף פעמים ש"ס! היום זה סיום הש"ס האלף שאני עושה... בגלל זה השמחה שלי גדולה כל כך".

תעשו חשבון רבותי אני בכלל לא יודע איך יכולים ללמוד את זה כל כך הרבה פעמים...

אני יודע חשבון בסיסי, אני לא 'בעל חשבון' גדול, רק חשבון בסיסי אני יודע, אני יודע שלומדים דף גמרא ביום גומרים ש"ס בשבע שנים, וכשאדם זוכה לחיות שמונים וארבע שנים ונגיד שהוא התחיל את הש"ס בגיל ארבע עשרה, אחרי הבר מצוה הוא התחיל ללמוד דף יומי, אז הוא למד בחייו עשר פעמים ש"ס. עשר פעמים ש"ס!

היה לי שכן, כשהייתי גר בזכרון משה, הוא הראה לי תמונה שרבי אלחנן וסרמן הי"ד מדבר איתו עוד בחוץ לארץ. הוא סיפר לי שרבי אלחנן אמר לו אני לא יודע מה זה נקרא ללכת לישון! מה זאת אומרת ללכת לישון? יש לך כוח ללכת אז אתה עוד יכול ללמוד עוד כמה דקות... נופלים בשינה! לא הולכים לישון.

בבריסק שמעתי שר' חיים אף פעם לא פשט את בגדיו באמצע השבוע, הוא היה לומד עד שהוא נרדם על הכיסא. האם בחינם נהיים ר' חיים בלי להתאמץ? אז תגידו שר' חיים היה לו ראש טוב, לא! ודאי שהיה לו ראש טוב אבל הוא ניצל את הראש שלו עם כל הכוחות שלו, זה המעלה של ר' חיים.

שנזכה לחלק 'שלנו' בתורה מה זה החלק שלנו? לפי הכוח של הנשמה שלנו! ואת זה אני אומר לכם רבותי אף אחד לא מנצל, אף אחד לא מנצל את הכישרונות שלו! כי אחד שהוא מונח בתורה הוא נהיה גדול ועצום בתורה, ועד כמה שלא מונחים בתורה, לא זוכים לגדול בתורה.

כתוב ב'ספורנו' "צור ילדך תשי ותשכח קל מחוללך"... תשמעו רבותי... זה הרי ראשונים! צור ילדך תשי, וגם אתה ישורון המעיין, בפנותך אל התענוגים, תנשה חכמתך וידעתך! זה נקרא צור ילדך תשי! אתה שקוע בתענוגים אתה מחפש עולם הזה... ותשכח קל מחוללך.

"לבסוף מצאוהו מסתתר בחורבה ומראהו מוזנח מאד ונראה כמו בהמה שפלה ביותר, עד שאפילו הערבים שתלו גאווה בו התביישו ביותר מהצורה המבוזה שנראה"

הגאון רבי משה סחייק, עם דברים שאמר מרן הגרא"ל שטיינמן בעת שנלכד סדאם חוסיין ימ"ש, לפני 20 שנה בדיוק

המלחמה, "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון", ושיש לראות שהגויים שמבקשים לעשות רע, אע"פ שבתחילה יצליחו, אח"כ רע ומר יהיה גורלם... הנה היום תפסו את הרשע מעירק, כל כך הרבה אנשים הוא הרג, כל כך הרבה אנשים הוא הרס בלי רחמנות, נורא ואיום, והיום הוא מצפה למוות.

שאלו: הרי אלו רשעים, מה לנו ללמוד מהם מוסר?

ענה: כל אחד ילמד - שאם אחד עושה דבר [רע], הוא נענש!!!, כל כך הרבה שנים שלושים שנה הוא ממש הרג מליוני אנשים, כל אחד שהעז לומר משהו נגדו, שנחריב היה כמו חיה רעה וגם סופו שלו היה כך, שלבסוף תפסו אותו כמו חיה, צילמו אותו והראו לכל העולם [איך המושל ה"אדיר"] נראה כמו חיה מוזנחת.

הערבים אומרים חבל שהוא לא התאבד, ציפו שיתאבד שאצלם זה נקרא כבוד, לא רצו שתהיה בושה כזאת, אבל הוא לא רצה להתאבד, הוא רצה לחיות, לא רוצה להתאבד.

שאלו: האם שמחה היא בשבילנו?

ענה: "באבוד רשעים רינה"... ולמרות שלא חסר להקב"ה "מקלות" [שהרי סה"כ היה מקל של הקב"ה], בכל זאת - זה טוב שרואים שאחד שחושב שהוא: "הו", "הו", "הו"... בעל כזו גאווה - מושפל כך לעפר.

הדבר מלמד מוסר: אחד חושב "אני", "אני", "אני" - עכשיו הסוף שלו. ואכן, כן היתה סכנה לעם ישראל, הוא שלח את הסקאדים שלו, והקב"ה הצילנו מידם [הערה: בענין זה היה בשיעור יותר ממה שכתוב כאן, והובא מה שהספיקו לכתוב].

ביום ראשון האחרון מלאו 20 שנה ללכידתו של הצורר העיראקי סדאם חוסיין ימ"ש בידי האמריקאים, מפרסם הגאון רבי משה סחייק שליט"א, את מה שכתב מפיו של מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל, באותו יום, והובאו הדברים בספר 'ביטחון ואמונה' שחיבר הרב סחייק, ומבוסס כל כולו על שיחותיו הנפלאות של מרן הגרא"ל זצ"ל. תודתנו לרב סחייק שנהג בנו טובת עין והראנו נפלאות מספרו, כה יתן ה' וכה יוסיף לו עוד רבות בשנים להרבות עוד ועוד בהפצת המעיינות של מרן הגרא"ל זיע"א, ולהרבות גבולו בתלמידים.:

סדאם חוסיין ימ"ש שהיה רודן בעירק שנים רבות ורצח מאות אלפי אנשים, והטיל את אימתו על הסובב ועל תושבי ארץ ישראל כפי שתואר למעלה, כשנפלה ארצו ביד האמריקאים נמלט וחיפשוהו זמן רב, ולבסוף מצאוהו מסתתר בחורבה ומראהו מוזנח מאד ונראה כמו בהמה שפלה ביותר, עד שאפילו הערבים שתלו גאווה בו התביישו ביותר מהצורה המבוזה שנראה.

ביום נפילת הרשע הזה כ' כסליו התשס"ד בתחילת שיעור חומש, עורר ראש הישיבה והזכיר את מפלת סנחריב הרשע ואמר: רואים מלך אדיר כסנחריב איך היתה מפלתו [ממאה שמונים וחמש אלף ראשי גייסות, דהיינו צבא של מליונים, נשארו מצבאו מתי מספר - נער יספרם, ואיך היה ללעג ולקלס כמובא בסנהדרין [צ"ה ע"ב] על הפסוק [ישעיה ז - כ] "ביום ההוא יגלח ה' בתער השכירה"].

ואמר שצריך ללמוד את המוסר מזה: שהקב"ה הוא עושה את

”אך שמע רבינו את הדברים יוצאים מפי, והוא זינק ממקומו בסערה: ”וכי לא ביקשתי ממך ברחמים שתיכנס אלי?!... חשבת שלחינם אני קורא לך?!...”

מעשה החושף את עוצמת עיניהם הצופיות של צדיקים, כפי שסיפר אחר מחסידיו של הרבי מנדבורנה זצ”ל

כמתוכנן, עקב הצורך שנוצר במקום, כאשר אף השכר יהיה גבוה מהמתוכנן.

”התלבטתי מעט אם לקבל את ההצעה, ולבסוף דחיתיה, מאחר וכבר קיבלתי על עצמי מילוי מקום בחדרה, ולא אביתי לחזור בי מדיבורי. באשמורת הבוקר של יום המחר יצאתי לדרכי צפונה, וכאשר אך דרכו רגלי בשערי המפעל, קידמני ידידי כשהוא נסער כולו, והוא גם לי בזעזוע: ”עליך לברך ברכת הגומלי!”...”

”התברר כי אירעה תאונה קשה ל”ע בדרך בואכה באר שבע, כאשר רכבם של צוות המשגיחים התנגש בעוצמה, ושניים מהנוסעים נספו ל”ע. לא ידעתי את נפשי מרוב תדהמה, ועוד באותו היום התייצבתי בפתח חדרו של רבינו זי”ע, לספר לו על הנס הגדול שאירע עמי.

”אך שמע רבינו את הדברים יוצאים מפי, והוא זינק ממקומו בסערה: ”וכי לא ביקשתי ממך ברחמים שתיכנס אלי?!... חשבת שלחינם אני קורא לך?!...”

”הרי בדיוק על כך רציתי לשוחח אתך. מזה זמן שאני רואה מידת הדין שמתוחה עליך, ורציתי לדבר עמך מעט דברי מוסר והתעוררות כדי להסיר שטן מלפניך. ואתה לא מצאת לך זמן לבוא...”

”ואל המשמש שנכח במקום, הפטיר רבינו מיניה וביה, בעודו מזועזע: ”אתה מבין, בסוף עוד יאמרו שאינני משגיח על החסידים...” כזו הייתה ראייתו הזכה של רבינו, ומצודתו הפרושה על עדת מרעיתו.”

(נדברה נא, וירא תשפ”א)

מספר אחד מבתי בית מדרשו של כ”ק מרן אדמו”ר מנדבורנה זצ”ל: ”יום אחד, כאשר הזדמנתי לבית מדרשו של רבינו זי”ע לתפילה בציבור, לחש לי הרבי לאחר התפילה כי אכנס אליו בהזדמנות הראשונה שתיקרה לפניי.

”באותה תקופה התחלתי לעסוק בעבודה חדשה במסגרת אגודת שוחטים ומשגיחי כשרות, וזמני היה דחוק. בכל בוקר היה עלי להשכים באשמורת ולצאת לדרך ארוכה צפונה או דרומה, לאחד מבתי המטבחים בהם עבדתי. לפיכך לא נוצרה לי הזדמנות נאותה להיכנס את הקודש פנימה, וכך חלפו להם ימים אחדים, כאשר טרם התייצבתי לפני הרבי.

”חלף שבוע, ושוב הזדמן לי להתפלל במניינו של הרבי. כאשר אך הבחין בי, קרא לי רבינו על אתר, ושב וביקש ממני, כמעט בתחנונים, שלא לדחות את העניין ולהיכנס אליו בהקדם האפשרי ”התנצלתי על שלא עשיתי כהוראתו עד עתה, ואמרתי: ”גלוי וידוע לפני הרבי שאני ב”ה עסוק בעסקי הפרנסה, ומפאת קוצר הזמן לא איסתעיא מילתא”. רבינו השיב לי בכל זאת הוא מבקשני לסור אליו בהקדם, כי עליו לשוחח עימי באורך.

”באחד הימים הבאים קיבלתי פניה ממקום עבודתי, ונשאלתי אם אוכל לקבל על עצמי ליום המחר - נסיעה למשחטה בחדרה, לשם מילוי-מקום תחת עובד אחר אשר ייאלץ להיעדר. נענית לבקשה, ובכך שיניתי את תוכניתי המקורית, על פיה אמור הייתי לנסוע דרומה לבית המטבחים שבבאר שבע. אולם לאחר שעות פנו אליי שוב, כשהפעם הוצע לי מנגד לשוב ולנסוע לבאר שבע

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

'ששש.. נו, נו..' הוא מנסה להסות אותו שוב. הוא מחווה לו באצבעו לעבר הרבי הבית אברהם העומד באמצע תפילתו. אפס, הדוור לא רוצה להבין, הוא רק מתרגז יותר...

מדוע מיהר הרבי ה'בית אברהם' מסלונים זיע"א, לסיים את תפילת המנחה,
ולא התעלם מקריאותיו של הדוור שביקש שיחתום על קבלת המברק

לא שמע על הבקשה הזו, והגיע לפי תומו להסתופף בצילא
דמהימנותא. משהגיע כבר הניחו ה'בית אברהם' לשהות אצלו
ואמר לו שהוא יהיה הגבאי שלו.

עתה נקלע ר' שמעיה למבוכה הנוראה, הרבי מופרע בתפילתו
הקדושה ואין לאל ידו לעשות מאומה. עודו מצטדק במחשבותיו
וה'בית אברהם' פוסע פתאום 'עושה שלום'.. הוא גמר את תפילתו
במהירות.

הבית אברהם רץ בעצמו אל הנכרי, חותם לו כבקשתו כי הוא
מאשר את קבלת המברק, ולוקח מיידו את המברק. הדוור הנכרי
שקיבל את החתימה שלו עוזב את המקום בסיפוק. ור' שמעיה
עודנו רועד מפחד שמא הוא זה שאשם שהרבי הופרע בתפילתו
והוכרח לגמור...

הרבי ה'בית אברהם' מתיישב לעיין במברק ושם אותו בכיסו.
אחר הוא פונה לר' שמעיה המפחד. 'פארשטיסטו מיר? א
טובה טוהן א איד איז חשוב' ער מער פון טויונט מנחה'ס' (הבנת
אותי? לעשות טובה ליהודי חשוב יותר מאלף תפילות מנחה!)

אבני האשמה נגולו מלב ר' שמעיה. הוא קולט מה היה כאן,
הרבי עצמו הוא זה שביקש למהר בתפילתו הקדושה, כיון שחשש
שלא ילך לו הגוי עם המברק שיהודי שבור לב שלח אליו, והיהודי
השולח ישאר חלילה מבלי מענה.

'וואס מיינסטו?' פונה אליו שוב הרבי, פארוואס איז גערער
רבי אזוי גרויס? נאר פון טראגן אזוי פיל בויך ווייטאג און הארץ
ווייטאג פון אידן! (מה אתה סבור? למה הרבי מגור כ"כ גדול?
רק מכך שהוא טוען על עצמו כ"כ הרבה כאבים של יהודים!).
כשכוונתו היתה על הרה"ק ה'אמרי אמת' מגור זי"ע, שחי באותה
תקופה.

מעובד מתוך, 'יחידת', על פי 'מזקנים אתבונן', להרה"ח רי"ש
קסטלניץ ז"ל

'פאן!, נאטזע דא מברק זא רעבע זע סלאנים!'. הקול הפולני
המגושם קטע את שרעפיו של ר' שמעיה, המתבונן ברבו הקדוש
בדביקות.

הוא מסתובב בבהלה. מי זה המעז להפריע לרבי הקדוש
בתפילתו?

הגוי עב הבשר העומד בדלת מנפנף לו עם המכתב שבידו
כתגובה. 'הו, כנראה הדוור של אטוואצק' נרגע ר' שמעיה ורץ
לקחת המכתב מיידו.

הדוור אינו מסכים לשחרר את המכתב - 'פראשע, פאדפיס!
(בבקשה, תחתום!) הוא צועק עליו בפולנית, המרעימה אל תוככי
בית המדרש של הרבי.

ר' שמעיה הטברייני אינו יודע את נפשו, 'הרבי מתפלל עכשיו!
איך אני מסתדר פה עם הגוי שאיני מבין את שפתו?

טרם ירעים שוב בקולו ויפריע את תפילתו של הרבי. ר'
שמעיה מנסה לרמוז לו בידי שישתלק מכאן. אך הגוי אינו מרפה
'פאדפיס! פאדפיס! פאסטער!' (תחתום, תחתום מהר) הוא מרים
את הטון שלו.

'ששש.. נו, נו..' הוא מנסה להסות אותו שוב. הוא מחווה לו
באצבעו לעבר הרבי הבית אברהם העומד באמצע תפילתו.

אפס, הדוור לא רוצה להבין, הוא רק מתרגז יותר, פא-דפיס!
פא-דפיס! הוא מתחיל לצעוק בחזקה.

ר' שמעיה מחליט שעדיף לשתוק. הוא מסובב את פניו שוב
לעבר הרבי הקדוש העומד בתפילתו. 'הרי זה לא התפקיד שלי,
להיות משב"ק' הוא מנסה להרגיע את עצמו במחשבתו ה'בית
אברהם' מסלאנים זי"ע שהה שם בעירת 'אטוואצק' למנוחה.

היה שם הבית אברהם לבד בלי משמשים ובלי אף אחד מבין
החסידים, כך יצאה הבקשה המיוחדת מבית הרבי אל החסידים
שלא יגיעו לשם, אלא שר' שמעיה החסיד מטבריה שנסע לחו"ל

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

סמוך לרימנוב ניגש אלי שדכן אחד שמעולם לא ראיתי כמותו, והוא הציע לי דמאחר ויש לי בת יחידה לכן אינו ראוי להשתדך עם ילוד אשה

מעשה נורא על אשה צדקנית שלמידה את צדיקי דורה להכיר בכל הכח שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד

על השולחן, ואמרה להחבריא קדישא והרה"ק מרימנוב בראשם: שזה עתה הגיעה לרימנוב כדי לגמור שידוך לבתה בשעה טובה, אך כאשר הגעתי סמוך לרימנוב ניגש אלי שדכן אחד שמעולם לא ראיתי כמותו, והוא הציע לי דמאחר ויש לי בת יחידה לכן אינו ראוי להשתדך עם ילוד אשה, כי טוב לה שידוך הגון יותר מזה, ששם המחותרן בעל יחוס גדול שאין כדוגמתו בכל העולם, והוא גם עשיר מופלג, ולכן לא אצטרך לשלם מאומה מכל צרכי הנדוניא, ולא הטיל עלי לשלם כי אם בגדים לבנים לכסות בהם את בתי, וכל השאר יהיה עליו, והוטב השידוך בעיני והסכמתי לעשותו, והני הולכת עתה אל ה'באדעקן' (מעמד כסוי פני הכלה, לפני החופה), ובזאת אבקש ממכם לשתות לחיים לרגל השמחה, ואח"כ תבוא עמי אל חתונת בתי.

ויהי כשמוע הרה"ק מרימנוב קלט מיד את כוונתה והתפעל מאוד איך שהיא מצדיקה את הדין בלב שלם בלא תערומות, באותה שעה סיפק את כפיו ואמר לתלמידיו שמעולם לא ראה אשה גדולה כזו, ושתה מן היי"ש וטעם מן המיני מתיקה, ואז הלכו כולם להלוית המת.

לאחר סתימת הגולל ניגשה האשה אל הרה"ק מרימנוב, ואמרה לו שהכינה גם את סעודת נישואין, וביקשה שיסבו כולם לסעודת מצוה לרגל נישואי בתה, בלית ברירה נאצלו כולם להתיישב לסעודת מלכים, כשהיא עומדת ומשמשת אותם במסירות, בתום הסעודה בירך הרה"ק מרימנוב על הכוס ברכת אבלים ויתן לה לשתות מכוס של ברכה, וכל אותו הזמן היתה שרויה בשמחה גדולה ועצומה, ולא ניכר על פניה שום סימני עצב, משהבחין בכך הרה"ק מרימנוב אמר לה, כי בשכר שקיבלה על עצמה גזירת שמים באהבה בתכלית השלימות ולא התרעמה על מידותיו של הקב"ה, לכן תזכה לבן זכר של קיימא, ואותו תזכה להשיא לילוד אשה.

ואכן כך הוה, ולשנה אחרת זכתה לבן זכר, וכשנתגדל הבן זכה למצוא זיווג הגון. ובזה מסיים הרה"ק הרבי ר' הירש זי"ע את מכתבו להרה"ק רבי שלום קאמינקער זי"ע: שמאשה זו למדתי מדה נשגבה זו, שלא להצטער ולא להתרעם על מידותיו של הקב"ה וממנה ילמדו וכן יעשו.

(אהלך באמייתך, כסלו תשפ"ד)

סיפור הרה"ק רבי יוסף מרימנוב זי"ע מה שכתב אביו הרה"ק הרבי ר' הירש מרימנוב זי"ע אל הרה"ק רבי שלום קאמינקא זי"ע, כאשר מיאן להתנחם בעת שבנו נפטר על פניו בדמי ימיו, וכה הוא פותח את מכתבו: ובתוך דבריו גילה לו, שלמד מאשה צדקנית אחת להצדיק על עצמו את הדין ולקבל היסורים באהבה, ומעשה שהיה כך היה:

בכפר הסמוך לרימנוב התגוררו איש ואשתו בעלי פרנסה אך בנים לא היה להם. בצדקת פזרונם היו מביאים מתנות רבות אל הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב זי"ע וכך דאגו לפרנסת ביתו, כגון שמידי שנה בשנה שהו ברימנוב מר"ח אלול עד אחר חג הסוכות ודאגו לכל הוצאות הבית בימי חגים אלו.

שנה אחת לקראת חג הפסח שררה דחקות עצומה בבית הרה"ק מרימנוב, מיד מיהר הלה לשלוח לרימנוב עגלות מלאות כל טוב עם צרכי החג, ויהי כאשר הגיע המשולח לביתו של הרה"ק מרימנוב שמח ביותר, ושלח להגיד להם: כשם שהחיייתם אותי, כך תזכו שגם הקב"ה יחיה אתכם באריכות ימים ושנים בזרע של קיימא.

ואכן כעבור שנה נתקיימה ברכת הצדיק והם זכו לחבק את בתם הבכורה, לאחר שנים רבות של ציפיה. כאשר גדלה הבת והיתה כבת י"ד שנים דברו בה נכבדות עם בחור תלמיד חכם, וההורים הסכימו להשידוך, והחליטו שאת שמחת מסיבת האירוסין יחגגו אצל הרבי ברימנוב, ואכן יצאה האם והבת לדרך כאשר מחמת איזו סיבה לא יכול האב להצטרף אל הנסיעה.

ויהי כאשר הגיעו סמוך לרימנוב, התלוננה הבת לפני אמה על כאבים עזים שהיא חשה בראשה, מיד מיהרו שניהם אל הרופא שבעיר שבדק אותה ארוכות ולא הצליח למצוא את סיבת מחלתה, ולאחר זמן קצר נפטרה הבת לעיני אמה השכולה, כראותה כי כן הזמינה את החבריא קדישא ושילמה להם על כל צרכי הקבורה, ואמרה להם שיחכו כמה שעות טרם יעשו את הלוויה, כי דבר לה להגיד תחילה להרה"ק מרימנוב.

באותה שעה מיהרה לחתוך לעקיף (עוגות) ולהכין משקה יי"ש, וכאשר הכל היה מוכן בידה יצאה אל עבר בית מדרשו של הרה"ק מרימנוב, בבואה שם מצאה את הציבור זה עתה מסיימים את התפילה, מיד נכנסה לביהמ"ד והניחה שם העוגות והיי"ש

איזה חלון יש להעדיף להדלקת נרות חנוכה?

שואלין ודורשין - הלכות חנוכה

מרפסת שאינה מקורה - לדעת הקהלות יעקב, הגרש"ז אויערבך והגר"נ קרליץ, דינה כחלון, וניתן להדליק על מעקה המרפסת, אך הוסיף הגר"ק שאם אין הבדל ברמת הפרסומי ניסא' בין מעקה המרפסת לפתח המרפסת הפונה לתוך הבית, ידליק בפתח המרפסת; ודעת הגר"ש אלישיב שמרפסת שאינה סגורה במחיצות ותקרה אינה נחשבת כחלון, ואין להדליק על מעקה המרפסת. אכן, מרפסת בקומת קרקע שיש לה פתח לרחוב, נחשבת כחצר אף לדעת החזו"ן איש (שהחצרות שבימינו אינן נחשבות כחצר לענין הדלקת נר חנוכה), וניתן להדליק בפתחה היוצא לרחוב.

[ביאורים ומוספים למשנה ברורה 'דרשו', תרע"א, 54]

המדליק נרות חנוכה בחלון ביתו, דעת הגר"נ קרליץ שצריך שגם בני ביתו יראו את הנרות, ולכן יש להימנע מהגפת תריס ופריסת וילון בפני הנרות במשך חצי שעה מההדלקה, ובשעת הדחק יש להקל; ולדעת הגר"ח קניבסקי אין צורך להקפיד שהנרות יראו לבני הבית, אלא להולכים ברחוב. ואם החלון הפונה לרחוב הוא בחדר השינה, והחלונות שבסלון אינם פונים לרחוב אלא במעט - דעת הגר"נ קרליץ שיש להעדיף את ההדלקה בחדר השינה. וחלון בית הכסא - דעת הגר"נ קרליץ והגר"ח קניבסקי שאין להדליק בו, ונחלקו בנוגע לחלון זה כאשר ניתן להניח את הנרות בעוביו: לדעת הגר"ק לא ידליק בו, ולדעת הגר"ח קרליץ, אך יזהר לברך במקום ראוי.

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מהי הסגולה של החפץ חיים לבריאותו של ילד עם מזם בליבו?

בבא קמא דף ל"ג

איש כי יתן מזם

את ברכתו. כשהגיעו אליו אמר החפץ חיים לאשה: "דעי לך, יש סגולה גדולה של קבלת שבת מוקדמת, ולכן אם תקבלי על עצמך לקבל שבת מוקדם, ההכנות לשבת יסתיימו כבר בחצות יום, שולחן שבת יהיה ערוך לשבת, ואת בעצמך תקפיד להכניס את השבת יותר מוקדם מהרגיל, ומרגע של הדלקת נרות לא תעשי כל מלאכה, תראי ישועה!".

היא אכן קיבלה על עצמה את הקבלה הזו, וביום שישי הבית היה מוכן לשבת כבר מחצות יום, קיבלה את השבת כבר משעה מוקדמת המותרת על פי ההלכה, ומרגע של הדלקת נרות הפסיקה מעשיית מלאכה, ומהשבת הראשונה מצבו של הילד השתפר ולאט לאט הבריא עד שמחלתו נעלמה כליל!

(שבת כהלכה)

בזמנו של מרנא החפץ חיים היו בעל ואשה הנשואים כבר שנים רבות, ולא זכו להיפקד בבנים ובבנות. שניהם הרבו לפנות לבורא עולם בתפילות ובדמעות על מנת שיזכו לפרי בטן, ואמנם תפילותיהם נענו ואכן זכו להיושע ובשעה טובה נולד להם בן.

אבל דא עקא שמיד לאחר הלידה אבחנו הרופאים שהילד אינו כשאר הילדים אלא נולד עם מזם בלב ובעיה רפואית קשה ללא יכולת החלמה. הרופאים בדקו וניסו, אבל לא מצאו תרופה לחולי זה. בני הזוג ניסו לפנות לעוד רופאים ולא התייאשו, אבל ללא הועיל.

לאחר זמן נודע להם שיש להם אפשרות להיכנס לברכה למרנא החפץ חיים שיברך את הילד שיהיה בריא, כיון שכבר נודע בצדקותו ובברכותיו, ואכן החליטו ללכת לחפץ חיים לבקש

בסיס הגביע שבור - האם ניתן להשתמש בו ל'כוס של ברכה'?

ואם אין כוס אחרת, ניתן להשתמש אף בכלי שבור, אך אם הכלי מנוקב באופן שאינו יכול להכיל את 'רביעית' היין הנדרשת, אין להשתמש בו לכוס של ברכה אף בשעת הדחק, משום שאין לו שם כלי. וכן אם הבסיס שבור באופן שהכלי אינו יכול לעמוד בפני עצמו - יתכן שאין להשתמש בו אף בשעת הדחק, משום שאינו יכול להכיל רביעית.

[שו"ע קפג, ג, משנ"ב י-יא, ושעה"צ ט, יג ר"ד; וראה בו"מ דרשו, 12]

בגמרא נאמרו מספר הידורים שיש לנהוג בכוס היין של ברכת המזון, ואחד מהם: 'ח', ופירושים שונים נאמרו בדבר, אשר כולם נפסקו להלכה. אחד הפירושים הוא - שהכלי עצמו שבו מונח היין, דהיינו הגביע, צריך להיות שלם, ולא יהיה בו שבר, ולא סדק, ואף לא פגם בשפתו, (ויש שהחמיר אפילו בפגם דק 'כחגירת צפורן'); ואף לא שבר בבסיסו, גם אם עדיין ניתן להעמידו על בסיס זה.

האם ניתן להשתמש בכוס חד פעמית ל'כוס של ברכה'?

ויש שהורו, כי ניתן להשתמש בכוס חד פעמית אף כשהיא עומדת להשלכה מיידית, משום שלדעתם יש לה חשיבות, אם משום שאנשים חשובים משתמשים בה בסעודות חשובות, ואם משום שהיא כלי הראוי לקבל טומאה. וכוס חד פעמית העשויה מנייר, אם מצוי הדבר שהנוזל מטפטף ממנה - לכל הדעות יש להמנע מלהשתמש בה. וראה לעיל.

[בו"מ דרשו קפג, 7-8]

כל סוגי הכלים כשרים לכתחילה לכוס של ברכת המזון, אך משום 'הידור מצוה', ראוי להשתמש בכלי העשוי מכסף, כנהוג. אולם, כוס חד פעמית - יש שהורו שאין להשתמש בה ל'כוס של ברכה', כיון שהיא עומדת להשלכה לאחר השימוש ואין לה חשיבות של כלי; ויש מהם שהקלו במקרה שאין כוס אחרת. ויש שכתב, שאם מנהג המקום לשוב ולהשתמש בכוס לאחר שטיפתה, ניתן להשתמש בה.

המנהגים השונים לגבי חבישת כובע בברכת המזון וברכות אחרות

להקפיד על כך אף בלא כוס. ומנהג ישראל לחבוש כובע בשעת ברכת המזון, ורבים נהגו ללבוש גם בגד עליון. וכתבו הפוסקים, שאין ראוי לברך ברכת המזון בבגדי לילה. ויש שנהגו לחבוש כובע גם בשעת ברכת 'מעין שלוש'; ויש שכתבו, שראוי לחבוש כובע בכל ברכה שמברכים; אך מנהג רוב ישראל שלא להקפיד על כך אלא בברכת המזון.

[משנ"ב קפג, יא; בו"מ דרשו, 10-11]

עוד נאמר בגמרא בנוגע לכוס של ברכה, שהיא צריכה 'עיטוף', דהיינו כיסוי הגוף והראש בבגד; וכתבו הפוסקים, שלכן ירא שמים לא יברך 'על הכוס' עם כפה לראשו בלבד, אלא יניח גם את הכובע על ראשו, ויש שנוהגים להתעטף גם בבגד העליון, שכל זה הוא בכלל 'עיטוף' המיוחד לכוס של ברכה. ויש מהפוסקים שנראה מדבריהם, שכאשר אינו מברך ברכת המזון 'על הכוס', אין צורך ללבוש בגד עליון; ויש שכתבו, שצריך

* יין ששתו ממנו - אפילו מעט, ואף אם לא נגעו שפתי השותה בכלי שהיין בתוכו - נחשב ל'פגום', ואינו ראוי לכתחילה לקידוש, להבדלה ולברכת המזון.
* ניתן לתקן יין פגום על ידי עירוי יין לתוכו; ובדיעבד, גם אם ערה יין פגום לתוך יין אחר, שאינו פגום, אשר כמותו גדולה משל הפגום, 'מתבטל' היין הפגום ביין האחר, והפגימה בטלה. ונוהגים לתקנו בשתי הדרכים: מערים יין לתוכו, ולאחר מכן מערים אותו ליין אחר. וכשאינן אפשרות לתקן את היין - ניתן לקדש, להבדיל ולברך ברכת המזון, עליו, אך יש לשופכו תחילה לכלי אחר

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן ליטול ידיים לסעודה בְּמֵי סוּדָה?

גדולה של מים, עד שהצבע שהיה מעורב בהם אינו ניכר עוד - הרי הם חוזרים לכשרותם; ויש שהסתפק בדבר. ומים שלא השתנה צבעם, למרות שטעמם שונה ממים רגילים, ניתן ליטול בהם ידיים; ולכן, לדוגמה, ניתן ליטול ידיים ב'מֵי סוּדָה' [שו"ע קס, א, ומשנ"ב ה; בו"מ דרשו, 3 ו'6 (בהרחבה ע"פ המקור)]

מים שצבעם השתנה מחמת דבר שנפל לתוכם, או מחמת המקום שבו הם נמצאים, פסולים לנטילת ידיים. ולכן, לדוגמה, אם נשפך חלב או מיץ לספל המים שהוכנו לנטילת ידיים, או שנותר בספל חומר נקיון צבעוני ומילאו בו מים לנטילת ידיים, ומראה המים השתנה - לא ניתן להשתמש במים אלו לנטילת ידיים. ואם צבע המים שב לקדמותו - וכגון שצירפו אותם לכמות

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il